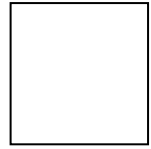

Retouradres: Wedderweg 30,
9699 RE Vriescheloo

Muldersnijs 2022-1

adres-sticker

ISSN 1872-6739

COLOFON

Muldersnijs is het blad voor leden en donateurs van de vereniging Molenwerkgroep Oost-Groningen. KvK no. 40037981. Het blad verschijnt 4x per jaar en wordt mede mogelijk gemaakt door onze adverteerders.

Bestuur:

Voorzitter: Paul Casteleijn
paul.casteleijn@kpnplanet.nl

Secretaris: Remko Verstok, Wedderweg 30, 9699 RE Vriescheloo
secretaris@molenwerkgroepoostgroningen.nl

Penningmeester: Cees Nanninga, Wierhuisterweg 11, 9968 AN Pieterburen

Leden: Jan Kugel en Abel Middel

Bankrekening: **NL55 INGB 0003 0251 39**

t.n.v. Molenwerkgroep Oost-Groningen

De contributie bedraagt € 10,00 per jaar of deel van een jaar.

Website: www.molenwerkgroepoostgroningen.nl

Instructeurs:

Molen Edens te Winschoten, J. Kugel 06-10323438

Molen Dijkstra te Winschoten, N. Holman 0597-562894

Molen de Vier Winden te Pieterburen, D.J. Tinga 0595-441389

Redactie:

Hemmo Poppen
redactie@molenwerkgroepoostgroningen.nl

Het blad wordt afgedrukt toegezonden of op verzoek als PDF (in kleur) per mail toegestuurd.

Voorpagina: Deze keer van ver over de grens. De Vermeer molen in het Historisch Museum in Pella Iowa VS. Meer over dit typisch Nederlands stukje Amerika op <https://www.pellahistorical.org/vermeerwindmill>
De molen is ontworpen en gebouwd door Lukas Verbij uit Hoogmade in 2002.

MOLENWERK GROEP OOST-GRONINGEN
Vriescheloo, 28 februari 2022.

Aan de leden van de molenwerkgroep Oost-Groningen.

Namens het bestuur nodig ik u uit voor een ledenvergadering op
Woensdag 23 maart 2022 om 20.00 uur in Dorpshuis De Voortgang
Kerkstraat 10
9698 AR Wedde

Agenda:

1. Opening.
2. Vaststelling agenda.
3. Notulen ledenvergadering van 20 oktober 2021.
4. Mededelingen.
5. Ingekomen stukken.
6. Jaarverslag 2021.
7. Financieel verslag 2021.
Kascontrolecommissie. Ida Wierenga en Joep Gründemann;
als reserve Willem Huizenga.
8. Verslag kascontrolecommissie periode 20-10 t/m 31-12 2021
9. Verkiezing kascontrolecommissie.
10. Begroting 2021.
11. Verkiezing bestuursleden.
Volgens het rooster van aftreden is:
Remko aftredend secretaris en niet herkiesbaar.
Het bestuur heeft Sebastian Boer bereid gevonden zich te kandideren
voor deze functie.
Eventuele tegenkandidaten kunnen zich opgeven via
secretaris@molenwerkgroepoostgroningen.nl of zich voor aanvang van
de vergadering melden bij de voorzitter.
12. Valbeveiliging.
13. Opleiding.
14. Maaldagen 2022 (zie Muldersnijs 2021-4)
15. Excursie
16. P.R.
17. Volgende vergadering.
18. Rondvraag.
19. Sluiting.

Met vriendelijke groet,
Remko Verstok, Secretaris.

1. Opening.

Alidus Hofsteenge opent de vergadering en heet een ieder welkom, dit keer niet in molen Edens, maar in Dorpshuis “De Voortgang” in Wedde.

2. Vaststelling agenda.

Akkoord.

3. Notulen vergadering van 04 maart 2020.

Akkoord.

4. Lief en leed.

Er wordt stil gestaan bij het overlijden van Klaas Strijk.

5. Mededelingen.

- Afmeldingen: Arnold Dost, Derk Klungel, Jan Jonkman, Wieke Duinmeijer en Derk Grofsmid.
- Zaterdag 9 april van 11.00 tot 12.00 uur molens draaien i.v.m. 50 jaar Gilde
  - Opgeven kan nog via: molenrecord@gmail.com

6. Ingekomen stukken.

Reguliere post m.b.t. de subsidies en afwijzing subsidieaanvraag gemeente Het Hogeland

- Na uitgebreid telefonisch contact over het ingediende bezwaarschrift is besloten het bezwaarschrift in te trekken. Naar aanleiding hiervan volgt een discussie in hoeverre er andere subsidiemogelijkheden zijn. Genoemd worden projectsubsidies van gemeenten en provincie en de **Stichting Gebroeders Hesse Fonds**.

7. Jaarverslag.

Wordt zonder op- of aanmerkingen vastgesteld.

8. Financieel verslag.

Is overzichtelijk en duidelijk en roept geen vragen op

9. Verslag kascontrolecommissie.

De kascontrolecommissie is anders dan bij de vorige vergadering was vastgesteld (Ida Wierenga en Kenny Tolboom, reserve Cees Nanninga) omdat Nico Ida niet kon bereiken (verkeerd nummer) en Cees kandidaat penningmeester is. Hemmo Poppen is gevraagd de plaats van Cees in te nemen.

De zo samengestelde kascommissie (Kenny Tolboom en Hemmo Poppen) heeft de kas en bescheiden gecontroleerd en in orde bevonden en stelt de vergadering voor om het bestuur decharge te verlenen. De vergadering neemt dit voorstel over.

10. Verkiezing kascommissie.

Gekozen worden: Ida Wierenga en Joep Gründemann en als reserve Willem Huizenga.

11. Begroting 2022.

Nico geeft nog een toelichting bij de post Muldersnijs.

Muldersnijs wordt nu in kleur gedrukt en de verspreiding vindt voor een deel in eigen beheer plaats waardoor de totale kosten ongeveer gelijk blijven.

De begroting wordt goedgekeurd.

Met lof aan de redacteur van Muldersnijs. Hemmo Poppen.

12. Stand van zaken rond de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR)

Onze huidige statuten voldoen niet aan deze wet.

Met name zaken als:

- Tussentijdse kascontrole (dus vaker dan een keer per jaar) door het bestuur.
- Verplichte regeling rond afwezigheid bestuursleden.
- Aansprakelijkheid bestuursleden.
  - De huidige aansprakelijkheid wordt nader omschreven.
- Verzekeringen rond aansprakelijkheid
  - Risico aansprakelijkheid geldt voor de financiële gevolgen van een door het bestuur genomen besluit. Gezien de financiële verplichtingen die wij aangaan is dit voor ons niet van toepassing.
  - In het verleden zijn er op een ledenvergadering vragen gesteld over de aansprakelijkheid voor deelnemers aan de jaarlijkse excursie.
    - Deelnemers die lid zijn van het Gilde zijn voor ongevallen verzekerd ook tijdens de excursie.
    - Iets regelen zou voor de overige deelnemers zou ± € 150,- per jaar kosten.

Uiteindelijk zullen we voor **1 juli 2026** de statuten moet laten aanpassen bij de notaris. Wellicht is het goed om te wachten op een wet die het digitaal vergaderen definitief gaat regelen zodat dat meegenomen kan worden.

De vraag is of een inlegvel met wijzigingen voldoende is.

- Het is verstandig om een huishoudelijk reglement op te stellen.

Staat wel in de huidige statuten als mogelijkheid, maar is nooit gedaan.

13. Bestuursverkiezing.

Volgens het rooster van aftreden is.

Nico Holman aftredend en **niet** herkiesbaar.

Jan Kugel aftredend en herkiesbaar

Alidus heeft in 2019 aangegeven het voorzitterschap **tijdelijk** op zich te willen nemen.

Het bestuur heeft de volgende leden bereid gevonden zich te kandideren voor een functie in het bestuur:

- Voorzitter: Paul Casteleijn
- Penningmeester: Cees Nanninga

Jan wordt bij acclamatie herkozen.

Voor de functie van voorzitter en penningmeester hebben zich geen tegenkandidaten gemeld.

Paul en Cees stellen zich kort voor en worden vervolgens bij acclamatie gekozen.

Alidus bedankt Nico voor zijn 18 jaren gedegen inzet als penningmeester voor de werkgroep. Als blijk van dank krijgt Nico namens de werkgroep een cadeau aangeboden.

Remko bedankt Alidus voor zijn voorzitterschap in de afgelopen lastige tijd veroorzaakt door alle corona maatregelen. Hij krijgt als blijk van dank een cadeaubon namens de werkgroep.

Vervolgens draagt Alidus het voorzitterschap over aan Paul.

14. Opleiding.

Er zijn op dit moment 7 leerlingen waarvan 5 actief.

Jan: Uit de opleidingsraad van de Hollandse molen

- *Plannen voor 4 x per jaar examen (dus ook vier keer toelatingsexamen), omdat de periode tussen de twee examens als te lang wordt ervaren*
- *Discussie over opleiden voor eigen molen basis leerstof of basisstof met extra lesstof voor alle molens. (ook ingegeven door de tijd die de huidige opleiding vraagt)*
- *Meer nadruk op de kennis van alleen de plaatselijke molens*
  - *Het Gilde bestaat volgen jaar 50 jaar en het woord "vrijwillig" gaat verdwijnen.*
  - *De vereniging De Hollandsche molen bestaat in 2023 100 jaar*

Jan maakt een rooster en planning voor de theorielessen en stuurt dit rond.

15. Maaldagen.

Aanpassen voor de Onrust in Oude Pekela, Niemans molen in Veelerveen en De Westerse Molen in Nieuw-Scheemda.

Er wordt opgemerkt dat het rooster van maaldagen op meer plaatsen beschikbaar zou moeten zijn.

In het verleden is afgesproken dat de molenaars daar in hun omgeving zelf voor zorgen.

16. Excursie.

Michel Steemers en Joep Gründemann presenteren de plannen voor de excursie van 23 april 2022 tijdens de nieuwjaarsvisite op 8 januari 2022.

Dit wordt het uitgestelde programma van 2020 of een nieuwe opzet.

17. PR.

2022 is het jaar van de molenaar en het Gilde 50 jaar. Elke provinciaal Gilde heeft een maand om zich rond een thema te presenteren. Groningen heeft het thema “pellen” in maart.

- Er wordt een film gemaakt door Anton Tiktak over het hele proces van zaaien tot pellen.
- Er staat een animatie van Jan Louwes op YouTube “De Pelmolen”.
- Er komt een receptenboekje met gort recepten.

Alle molenaars wordt gevraagd iets rond dit thema te doen in maart.

Hopelijk levert dit ook nieuwe molenaars op.

18. Volgende activiteiten / vergaderingen.

- Nieuwjaarsvisite: **08 januari 2022** (Locatie wordt nog bekend gemaakt)
- Ledenvergadering: **16 maart** (verzet naar **23 maart** i.v.m. gemeenteraadsverkiezingen)
- Excursie: **23 april of in het najaar**

19. Rondvraag.

- Joep vraagt of er belangstelling is voor het afdrucken van het logo van der molenwerkgroep op nieuwe of bestaande kleding die je op de molen draagt. De firma Werkvelden uit Bellingwolde kan dit verzorgen. Bij 100 afdrucken kost het € 1058,75 incl. BTW.

Vooralsnog is er weinig animo.

- Michel Steemers heeft een tweetal vragen schriftelijk ingediend.
  1. In de statuten van de vereniging (art. 2 lid 1) staat o.a. dat de vereniging zich inzet door samen te werken met andere verenigingen teneinde de instandhouding, behoud en voortbestaan van molens in de regio te verzekeren.
Mijn vraag is waarom er niet meer met bv. het MSMOG wordt samengewerkt op bv. gebied van werving en promotie.
We lopen misschien wel tegen dezelfde zaken aan en juist daarom

is samenwerken (juist in deze moeizame periode) essentieel voor het voortbestaan van onze verenigingen.

2. Er is geruime tijd niet vergaderd en er is ook geen excursie geweest vanwege de corona beslommingen.

Om te voorkomen dat zich dit weer herhaald stel ik voor om evt. online te vergaderen.

Het is verre van ideaal, dat beseft iedereen maar iets is nog altijd beter dan niets, wellicht een discussiestuk voor de leden in de vergadering?

Antwoord bestuur:

1. Contacten met MSMOG is er geweest op 14 feb 2018.

Uit het verslag:

Het overleg was bedoeld voor een nadere kennismaking en om te onderzoeken op welke terreinen we elkaar kunnen ondersteunen en/of samenwerken.

Gaandeweg het gesprek werd duidelijk dat we niet elkaars concurrenten willen en moeten zijn. We hebben één doel gemeenschappelijk en dat is het laten draaien van de molens door ervoor te zorgen dat er voldoende gediplomeerde molenaars zijn. Op dat gebied zullen we ideeën uitwisselen en willen we meer gaan samenwerken.

Note: Van beide kanten is er niets mee gedaan.

2. In Muldersnijs 2021-1 hebben we onze overwegingen rond digitaal vergaderen op de volgende wijze kenbaar gemaakt: *"Bij de overweging digitaal te vergaderen vrezten we een behoorlijk aantal leden niet te bereiken"*

- Ida meldt dat op de Gildevergadering van maandag 25 oktober een door haar gemaakt recept met gort geproefd kan worden. (dus allemaal komen)
- Remko vraagt alsnog aandacht voor de heropening van de Westerse Molen. Gebruikelijk is dat bij de (her)opening van een molen (waarvan de molenaar lid is van de werkgroep) de molenaar namens de werkgroep een cadeau krijgt. Bij de Westerse molen is dat niet gebeurd. Vanavond krijgt Wim alsnog een cadeau.
- Wim bedankt de vergadering en memoreert nog even dat de Molenprijs van de Vriendenloterij met een verschil van een kleine 400 stemmen met de winnaar net niet naar de Dellen is gegaan.

20. Sluiting.

Met dank voor ieders inbreng sluit Paul de vergadering.

Remko Verstok
Secretaris.

Pension

Uw logeeradres

bij de molen

"Stee en Stoetje"

Harm en Ankie Prenger

-Logies en ontbijt

-apartemenen

-fiets en fietsroutes

Guest house

Your lodgings

at the windmill

"Stee en Stoetje"

Harm en Ankie Prenger

-Bed and breakfast

-apartments

-Bicycles available
for cycling

Pension

Ihre wohnadresse

bei der mühle

"Stee en Stoetje"

Harm en Ankie Prenger-

-Übernachtung mit fruhstück

-appartements

-fahräder und beschreibungen

von Radfahrrecken durch die

prachtvolle umgebung vorhanden

Wedderweg 25

9699 RA Vriescheloo (Gr.)

0597-541860

hprenger@planet.nl

Gebroeders
Eckhardt B.V.

- Mengvoeders
- Voeradditieven
- Mineralen
- Bodem- en mestverbeteraars
- Meststoffen
- Huisdiervoeders
- Dierversorgung

Wollinguizerweg 5 – 9551 TG Jipsinghuizen

Tel. 0599 326219 – Fax. 0599 326459

Email: gebroederseckhardt@hetnet.nl -

www.eckhardt-mengvoeders.nl

Vereniging
Molenwerkgroep Oost-Groningen

Op 1 januari 2021 had de Molenwerkgroep 68 leden en op 31 december 64 leden. Er hebben zich drie nieuwe leden aangemeld, zes leden hebben hun lidmaatschap beëindigd en één lid is overleden

Van de 64 leden hebben 45 het getuigschrift van vrijwillig molenaar. Voor het overige bestaat het ledenbestand uit personen die de opleiding volgen of sympathiseren met de Molenwerkgroep.

Het bestuur kwam in 2021 driemaal bij elkaar. De nieuwjaarsvisite en de voorjaarvergadering zijn komen te vervallen i.v.m. de maatregelen rond het coronavirus. De ledenvergadering van oktober met een gecombineerde agenda van de afgelaste voorjaarsvergadering vond plaats in Dorpshuis “De Voortgang” te Wedde.

Het virus was ook dit jaar de oorzaak van het niet doorgaan van de jaarlijkse excursie.

Het bestuur had eind 2021 de volgende samenstelling:

Voorzitter : de heer P. Casteleijn uit Stadskanaal
Secretaris : de heer R.W. Verstok uit Vriescheloo
Penningmeester : de heer C. Nanninga uit Pieterburen
Leden : de heer J. Kugel uit Nieuwolda
: de heer A Middel uit Oude Pekela

Dit jaar hadden we één jubilaris.

Dhr. H. Bossen

35 jaar molenaar op de vestingmolen van Bourtange.

Vestingmolen van Bourtange

Drie leden hebben proefexamen en/of examen gedaan.

Geslaagd voor het examen op 2 juni:

Mevr. J. Sollart

Dhr. S. Boer

Geslaagd voor het proefexamen op 20 november:

Dhr. P. Casteleijn

De Nationaal molendagen op 8 en 9 mei en het Groninger molenweekend op 12 en 13 juni waren afgelast. Veel leden van de molenwerkgroep draaiden wel hun molen met beperkte toegang voor publiek. Voor de open monumenten dagen op 11 en 12 september gold wederom een strikt protocol. Het toelaten van bezoekers werd bepaald door de eigenaar, de mogelijkheden van de molen en of de molenaar het op dat moment verantwoord vond.

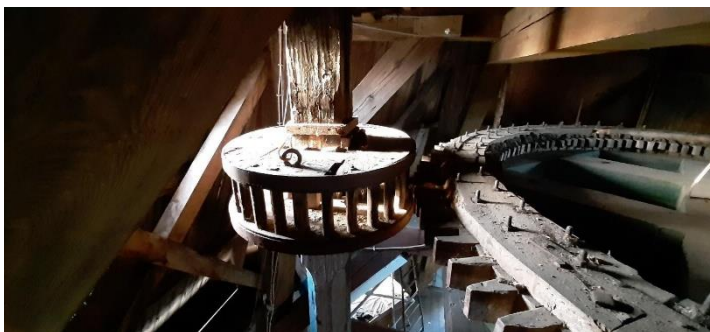
In de overige weekenden van mei tot en met oktober werd volgens het rooster van de open maaldagen van de molenwerkgroep gedraaid. Ook hier gold dat de beslissing van het al of niet toelaten van bezoekers afhankelijk was van de op dat moment geldende maatregelen en de uiteindelijke beslissing van de molenaar. Daarnaast draaien veel molenaars al of niet op vaste dagen met grote regelmaat hun molen.

Dit jaar waren er 8 personen in opleiding op de drie instructiemolens.

In de periode van oktober t/m december werden de theorielessen veelal digitaal aangeleverd.

Daarvoor is veel nieuwe lesstof ontwikkeld.

Twee leden van de werkgroep hebben de cursus "Slim ledenwerven" gevolgd. Deze werd georganiseerd door de Gemeente Oldambt. Voor alle deelnemers was er ruimte gereserveerd in de Oldambster voor een kort artikel.

Dubbel feest in 2022, het 'Jaar van de Molenaar' en een jubileumjaar van het Gilde van Vrijwillige Molenaars. Het is een prachtig gezicht om de twintig molens in Oost-Groningen te zien draaien, maar zonder molenaars staan de wieken stil.

Daarom zoekt de Molenwerkgroep Oost-Groningen nieuwe molenaars die het aandurven zo'n gigantische machine te laten draaien. Daar komt technisch vernuft bij kijken, maar ook de bereidheid om bezoekers te informeren. Zowel mannen als vrouwen kunnen de 2-jarige opleiding volgen met zowel theorie als praktijkles door ervaren molenaars. Wie geïnteresseerd is, kan eerst een paar dagdelen meelopen om het vak te ontdekken. Pas na drie maanden hoeft lesmateriaal te worden aangeschaft.

Gevraagd: Wie gaat de uitdaging aan om op een 'eigen' molen te draaien.

Geboden: arbeidsvreugde en trots.

De Molenwerkgroep vergadert twee keer per jaar met een gezellige nazit. Ook is er jaarlijks een excursie naar andere molens, evenals een 'nieuwjaarsvisite'.

Contact: www.molenwerkgroepoostgroningen.nl / 06-21547230

Het verenigingsblad "Muldersnijs" is dit jaar 4 keer verschenen met interessante artikelen onder redactie van dhr. H. Poppen

De website (www.molenwerkgroepoostgroningn.nl) bijgehouden door dhr. J. Gründemann is een belangrijke bron van informatie, ook voor niet leden.

Vriescheloo 25 januari 2022.

R.W. Verstok, secretaris.

Contributie

Denkt U aan de contributie voor 2022.

Het bestuur vraagt u nogmaals, als u internetbankiert, de contributie jaarlijks automatisch in januari over te maken.

Dat voorkomt ook dat de penningmeester nogal wat herinneringen moet sturen.

Een simpele instelling en klaar. Voor zo'n kleine vereniging als wij zijn, scheelt dat een hoop extra werk.

Molen Werk Groep

Molen, ... Werk – iets doen, ... **Groep** – meerdere personen/samen ?

Bij elkaar opgeteld lijkt een logisch betekenis – ‘Samen iets met molens doen’. De laatste 2 jaren is dit ‘samen’ behoorlijk in de knel gekomen met een heersend lastig virus.

De nieuwjaarsrecepties, de jaarlijkse excursie en ook meerdere ledenvergaderingen gingen niet door.

Gelukkig bleven onze molens voor een belangrijk gedeelte van de tijdsperiode draaien, al was het wel stil op de molens zonder bezoek.

De wereld gaat weer open, we kunnen weer ‘Samen iets met molens doen’, al blijven we waarschijnlijk nog voorzichtig de aankomende maanden.

We hebben geluk.

Het Gilde bestaat dit jaar 50 jaar en direct in deze maart maand vieren we in onze provincie Groningen ‘het pellen’ met verschillende activiteiten. Let op - we hoeven ons niet alleen te beperken tot maart, in april en verder mogen we ook enthousiast over onze molens en haar verschillende functies (koren, pel, polder, zaag, ...) vertellen.

Vergeet niet dat ook in andere provincies allerlei Gilde activiteiten georganiseerd worden. Misschien eens bij een collega-molenaar op bezoek in een andere provincie ?

9 april draaien onze molens natuurlijk tussen s’ morgens 11 en 12 uur mee tbv. de recordpoging zoveel mogelijk molens in Nederland tegelijkertijd te laten draaien.

Volgend jaar hebben we ook nog het 100 jarige bestaan van de Hollandsche Molen Vereniging.

Terug naar het als Werkgroep ‘Samen iets met molens doen’.

De statuten van onze werkgroep geven als doel aan - Het organiseren van cursussen ter opleiding van vakbekwame molenaars voor de molens in Oost Groningen en een daaruit voortvloeiend streven naar instandhouding van molens met (o.a.) de volgende activiteiten :

- Samenwerken met andere verenigingen, die streven naar het behoud en voortbestaan van molens, (waaronder het Gilde);
- Bemiddeling te verlenen met het bemensen van molens;
- Bij overheid, instellingen en particulieren steun te verwerven;
- Andere middelen die voor het doel van de werkgroep bevorderlijk kunnen zijn.

We nodigen jullie allen uit op onze ledenvergadering op 23 maart, waar naast de gebruikelijke agendapunten als notulen, jaarverslag en financiën, ook ons hoofddoel van de werkgroep ‘Samen iets met molens doen’ onderwerp van gesprek kan zijn.

Met vriendelijke groet,
Paul Casteleijn

DE HOLLANSCH E MOLE N

Bijdrage maakt project 'Samen naar de molen' mogelijk

Een vroeg verjaardagscadeau voor De Hollandsche Molen!

VriendenLoterij-ambassadeur Robert ten Brink verraste directeur Nicole Bakker van De Hollandsche Molen op 16 februari namelijk met een cheque van ruim 1,1 miljoen euro van de VriendenLoterij. Met deze bijdrage zet De Hollandsche Molen zich de komende drie jaar in om nog meer publiek te betrekken bij hét icoon van het Nederlands erfgoed.

In totaal kon de VriendenLoterij dankzij haar deelnemers over 2021 met een bedrag van bijna 134 miljoen euro bijdragen aan behoud van cultureel erfgoed en het welzijn van mensen.

VERTALINGEN

Tijdens de weken van het jubileum verwachten we natuurlijk veel bezoek.

Dat zijn niet alleen mensen die onze taal of dialect kunnen verstaan daarom is het wel handig om een aantal benamingen in verschillende talen te kennen.

Bron: **Molinologisch Woordenboek**

Nederland	Duits	Engels
Bovenkruier	Kappenwindmühle	Cap winder
gerst	Gerste	barley
gort, gepelde gerst	Graupen	pot -, hulled barley
haver	Hafer	oats
Houtzaagmolen	Sägemühle	Sawmill
Maalstenen	Mahlgang	Pair of stones
Malen	Vermahlung	Grinding
Molengebouw	Mühlengebäude	Mill building
pell en	Schälen, Jagen, Pellen	peeling
Molensteen	Mühlstein	Millstone
Oliemolen	Ölmühle	Oil mill
Pelmolen	Schäl mühle	Hulling mill
Poldermolen	Poldermühle	Drainage windmill
Korenmolen	Getreidemühle	Grain mill
Kruierwerk	Krühwerk System e	Winding mechanism
maïs	Mais	maize
Standerdmolen	Bockwindmühle	Post mill
tarwe	Weizen	wheat
vang	Bremse	brake
Wieken	Flüge	Sails
wiekenas	Flügelwelle	windshaft
Wiek systemen	Flügel formen	Sail types

ALHOF

bouwkundig adviesbureau

▶ ▶ ▶ uw bouwkundig adviseur

gespecialiseerd in monumenten

- ▶ constructieberekeningen
- ▶ ontwerp en tekenwerk
- ▶ inspecties en bouwkundig rapportages
- ▶ bouwfysica
- ▶ vergunningaanvraag en bouwbegeleiding

vraag vrijblijvend een brochure aan

Dorpsstraat 22 tel : 0597 - 530 838
9699 PH Vriescheloo fax : 0597 - 530 858
alhof@planet.nl mobiel : 06 - 12 371 163

GILDENIEUWS GEBEURTENISSEN ROND HET 50 JARIG BESTAAN IN 2022

Recordpoging

In het kader van het 50 jarig bestaan van het Gilde van Vrijwillig Molenaars gaan er op 9 april 2022 tussen 11.00 en 12.00 uur zoveel mogelijk molens tegelijk draaien. Daartoe wordt iedereen opgeroepen om mee te doen. De molen hoeft niet in het werk te staan, je mag ook voor de prins draaien. Aan dit record willen we natuurlijk ook media aandacht geven en daarom is het nodig dat je van tevoren aangeeft of je mee doet en op welke molen. Een overzicht van alle molenaars die aangeven mee te doen wordt op de website van het GVM geplaatst. Laat ons via email weten of je mee doet, met welke molen en de locatie van de molen en met vermelding van je naam. Deze email kun je sturen naar molenaarsrecord@gmail.com

Activiteit.

Elke maand van het jubileumjaar staat er een andere afdeling in het zonnetje. De afdelingen verzorgen dan leuke (streekeigen) molen(aars) activiteiten. De afdeling in de provincie Groningen besteedt aandacht aan de pelmolen. Het hele proces wordt in kaart gebracht en er wordt een film van gemaakt. In en rond molen Dijkstra wordt de film gemaakt. Deze molen is één van de nog meest authentieke molens waar in de jaren nooit iets is veranderd. Anton Tiktak verzorgt de beelden en Jan Kugel geeft de uitleg hierbij.

Een overzicht van molens in Groningen, die in ieder geval meedoen met de pelmaand maart 2022 in de provincie Groningen. Windmolens die niet in dit overzicht staan kunnen toch aandacht geven aan het pellen van gerst tot gort. Op de meeste deelnemende molens zal een film vertoond worden over de weg van gerst tot gort op je bord, en mogelijk kunt u een gortproduct proeven.

Bellingwolde Veldkamp's	zondagmiddag
Bourtange Vestingmolen	zaterdag en zondagmiddag
Den Andel de jonge Hendrik	vrijdag va 10 - 17
Eemshaven De Goliath	zaterdagmiddag en zondagmiddag
Feerwerd Joeswerd	vrijdag- en zaterdagmiddag
Ganzedijk Udemas	6, 12, 20 en 26 maart
Garrelsweer Kloostermolen	zaterdagmiddag
Hoeksmeer Meervogel	zaterdagmiddag
Kantens Grote Geert	zaterdagmiddag vanaf 11.00
Loppersum Stormvogel	zaterdagmiddag
Mensingeweer Hollands Welvaren	zondagmiddag
Nieberg Nieberter molen	zaterdagmiddag
Oldehoven De Leeuw	5 en 12 maart 's middags
Onderendam Hunsingo	6 en 20 maart 's middags
Oude Pekela De Onrust	zaterdagmiddag
Pieterburen De Vier Winden	6 en 20 maart 's middags
Sebaldeburen De Eendracht	zaterdag en zondagmiddag
Thesinge Germania	zaterdagmiddag
Usquert Eva	zaterdagmiddag
Veelerveen Nieman's	zaterdagmiddag
Vriescheloo Korenbloem	zondagmiddag en alle wekdagen
Wedde Weddermarke	zaterdagmiddag
Westerwijdward De Palen	Bij geopende molen
Winschoten Edens	zaterdagmiddag
Winschoten Dijkstra	zaterdagmiddag
Winschoten Berg	zaterdagmiddag
Winsum De Ster	zaterdagmiddag
Woltersum Fram	zaterdagmiddag
Zandweer windliust	zaterdagmiddag
Zeerijp De Leeuw	zaterdagmiddag

Beikes Schilderswacht bv

Vastgoed onderhoud & beheer

T. 0597-43 21 80

www.beikesschilderswacht.nl

www.beikesschilderswacht.nl

Op de foto staat de trots van de Molenstad; een drietal molens, staande langs het oude Winschoterdiep in de tijd, dat ze nog het werk deden waarvoor ze ooit werden gebouwd; ze maalden tarwe tot meel en pelden gerst tot gort. Achtereenvolgens staan er de molens van respectievelijk Edens, Dijkstra en Berg. De

stoere werkers werden echter ingehaald en voorbijgestreefd door moderne aandrijvingen zoals stoom en stroom. De molens kwamen tot stilstand. De kosten van onderhoud overstegen het rendement. De slopershamer wachtte.

Gelukkig voorkwam de toenmalige gemeente Winschoten de sloop door de monumenten aan te kopen. Na het nodige restauratiewerk worden ze nu al weer bijna 50 jaar door vrijwillige molenaars draaiende gehouden. Deze vrijwilligers worden opgeleid door de instructeurs van het Gilde van Vrijwillige Molenaars (GVM). Het GVM werd voor dit doel in 1972 opgericht. In het jubileumjaar 2022 nemen de molenaars van de drie Winschoter molens de gelegenheid waar om met hun monumenten gezamenlijk dit 50-jarig jubileum te vieren.

In maart zijn op elke zaterdagmiddag de molens gedrieën geopend van 13.00 tot 16.00 uur.

Elke molen biedt de bezoeker een leuk programma:

1. De molenaars van Molen Berg laten u kennis maken met het malen van graan en leggen de werking uit van de bijzonder (Groninger) wieken van deze molen. Deze wieken werken zonder zeilen, maar met een jaloezieachtig systeem van kleppen: zelfzwichting geheten.
2. De molenaars van Molen Dijkstra laten het pelwerk zien. Molen Dijkstra is een van de weinige Groninger molens, waarin het pellen van gerst tot gort nog op windkracht plaats kan vinden. Pelmolens komen buiten de provincie Groningen nauwelijks meer voor.
3. De molenaars van Molen Edens geven door middel van een film een beeld van ons volksvoedsel in de 19 e eeuw: gort. U wordt enkele gortproducten aangeboden om te proeven. Bovendien vertellen de molenaars u op welke miraculeuze wijze de molen in 2007 met 3 meter werd verhoogd.

4. Op alle drie de molens vertellen de molenaars graag over hun bijzondere hobby en kunnen u alles vertellen over de opleiding tot vrijwillige molenaar.

Op 5, 12, 19 en 26 maart heten we u van harte welkom op de molens om kennis te maken met de trots van Winschoten en het werk van de vrijwilligers. De molens staan op loopafstand van elkaar, zodat een bezoek aan elke molen op één middag mogelijk is. Graag tot ziens!!

Brood & Banquet Brans
A.J. Ludolphie

Feiko Clockstraat 172   **Beneden Westerdiep 71**
9665 BK Oude Pekela   **9645 AG Veendam**
Tel. 0597-612491   **Tel. 0598-613207**

OP PAD MET ..... DE MOLENAAR ABEL MIDDEL

DOOR WILLEKE BERGMAN

Artikel in het personeelsblad van waterschap Hunze en Aa's

Laatst zei iemand op de radio in een interview dat er geen andere beroepsgroep is die het leuker vindt om mensen rond te leiden dan molenaars. En ik denk dat Abel Middel dat beaamt. Hij is één van de vrijwillig molenaars op onze molen De Weddermarke in Wedde. Nagenoeg iedere zaterdagmiddag is hij op de molen te vinden.

Bewegend monument

Sinds april 2018 is hij gediplomeerd molenaar, nadat hij gedurende twee jaar een opleiding volgde. "Het is een prachtig vak..." vindt Middel ".. en dat komt met name, omdat het een bewegend monument is, dat je mag bedienen als

molenaar. Ook het rondleiden van geïnteresseerde bezoekers is leuk en dankbaar werk”.

Extra molenaar

Abel is niet de enige molenaar op de Weddermarke. In juni 2020 is Hemmo Poppen als extra molenaar aangesteld. Samen lieten ze de molen vorig jaar 48 keer draaien en ontvingen ze 228 bezoekers. Vanwege de coronapandemie was dit aanzienlijk minder dan in 2019. Toen kwamen er ruim 500 bezoekers naar de molen.

Ligging

“Dat er zoveel mensen jaarlijks naar de molen komen, komt omdat het aan fiets- en wandelroutes gelegen is”, vertelt Middel. Daarnaast komt er ook een handjevol toeristen van de naastgelegen camping De Wedderbergen. Toch zijn de meeste bezoekers inwoners uit omliggende dorpen. Zeker als de wieken draaien, trekt het de aandacht van passanten.

Verbeterde biotoop

En juist dat draaien lukt niet altijd even goed. Dat heeft te maken met het feit dat er veel bomen groeien in de naaste omgeving.

“Met name de biotoop zou verbeterd moeten worden”, aldus de molenaar. Aan de noord- en westzijde is de molen ingesloten door allerlei bomengroei en daardoor draait de molen veelal moeizaam.

Van harte uitgenodigd

Abel nodigt alle waterschappers van harte uit om eens te komen kijken. Tussen 13.00 en 16.00 uur op de zaterdagmiddag is hij altijd aanwezig. En zomers nog wel vaker. Hij leidt je dan graag rond in De Weddermarke, waarbij het natuurlijk het mooist is als de vijzel ook kan draaien en de molen kan doen, waarvoor hij gemaakt is: water malen!

Koning
Molenzeilen

- *Nieuwe zeilen*
- *Reparaties*
- *Touwwerk*
- *Smeermiddelen*
- *En meer...*

Fa. Koning v.o.f.
058-2135830 / 06-15107316
info@koning-molenzeylen.nl

www.koning-molenzeylen.nl

ERVARINGEN IN GRONINGEN VAN EEN MOLENAAR IN BELGIE Reinier Spaans

Ik ben altijd een bezige bij geweest op de molen (Veldkamps molen Bellingwolde, red) het alleen in werking zetten van de wieken was voor mij niet genoeg je ziet het aan het hekwerk poetsen en schilderen en de onderste heklat vervangen.

Na het schilderen van de molen zocht ik een tweede bezigheid waar ik een poos mee bezig ben geweest nl het tweede maalkoppel.

Die was na de restauratie van 2003? toen Enkie op de molen kwam nooit meer in elkaar gezet ondanks de nieuwe onderdelen die er voor gemaakt waren.

De plaats van het koppel was in het

verleden uit de midden verschoven door de pelsteen die er vroeger ook aanwezig was.

Kort samengevat alles in elkaar gezet het resultaat wat nu is, werkend als men de schietstaven plaatst boven in het rondsel.

Aan Ida heb ik een geweldige herinnering ik heb daar verscheidene klussen mogen doen en als je eenmaal haar ontmoet heb dan ben je voor de rest van je leven vrolijk.

Enkie belde mij eens dat de trap naar de maalzolder van Veldkamps molen weg was gehaald omdat de gemeente timmerman hem moest kunnen kopiëren om een nieuwe te maken.

Waarop ik zei dat die man geen trap kon maken en dat ik dat liever dan zelf deed. Ik heb de maat genomen zodanig dat je je hoofd niet kon stoten en je van beneden naar boven een leuning had om je vast te pakken doorlopend tot boven aan de spil boven de vloer.

Je kan je dus met de rechterhand vastpakken en achterwaarts de trap af zonder los te laten.

Klusje voor Gerda dacht ik

Veel plezier in tijd en klussen gehad in een hoofdstuk van mijn leven. Helaas ziet het er naar uit dat er niet nog een hoofdstuk komt ik heb nu bijna 5 jaar niet gedraaid hier in België geen vervolg gevonden.

Ik vind het heerlijk om de groep nog te volgen op whatsapp en mijn lidmaatschap zal ik blijven verlengen om toch nog een beetje het gevoel te hebben bij jullie te horen.

Hopelijk plannen jullie eens een dagtrip of weekend naar België om hier de molens te zien dan kom ik zeker mee.

Ik hoop dat het jullie voor de wind gaat en hopelijk zien wij elkaar nog eens.

RIJMP

*"De wind waait wonder van Gods macht
Bracht ook dees molen tot haar kracht
Hier wordt gebracht en afgehaald
maar somtijds wordt er niet betaald
Hij die dit nalaat gaat gewis
Naar de eeuwige verdoemenis".*

RECEPTEN VAN WEITEMEEL.

VOLKORENBROOD.

6 ons weitemeel

1,5 ons bloem

20 a 25 gram gist

De gist oplossen in warm water en alles door elkaar kneden.

In een beslagkom op een warme plaats laten rijzen. Daarna ev. 250 gram rozijnen toevoegen.

Weer kneden, slaan en kloppen en dan laten rijzen in de broodvorm.

De oven voorverwarmen tot een temperatuur van 220' en als het beslag uitgerezen is de vorm midden in de oven plaatsen.

Na 25 minuten hebt U dan een heerlijk brood.

Molenmakersbedrijf **Molema**

V.O.F.

Provincialeweg 4a, 9677 TW Heiligerlee. +0031(0)597 - 591660
info@molemavof.nl www.molemavof.nl

Molenbouw

Restauratie

Onderhoud

Verbouw

Metaal

Houtbouw